

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN DANH TIẾP

**BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ GIÁNG VIÊN
TRƯỜNG CAO ĐẲNG NGHỀ ĐƯỜNG SẮT ĐẾN NĂM 2020**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

Chuyên ngành : Quản lý giáo dục

Mã số : 60 14 05

Thái Nguyên, năm 2011

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	Trang
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	2
4. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
5. Giả thuyết khoa học	3
6. Phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
8. Cái mới của luận văn	4
9. Cấu trúc luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA VIỆC PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN TRƯỜNG CAO ĐẲNG NGHỀ	
1.1. Các khái niệm công cụ nghiên cứu của đề tài	5
1.1.1 Quản lý	5
1.1.2. Quản lý giáo dục	9
1.1.3. Quản lý nhà trường	10
1.1.4. Phát triển nguồn nhân lực	11
1.1.5. Giảng viên, đội ngũ giảng viên	12
1.1.6. Phát triển đội ngũ giảng viên	18
1.1.7 Biện pháp phát triển đội ngũ giảng viên	19
1.2. Tầm quan trọng của việc phát triển đội ngũ giảng viên	20
1.3. Những yêu cầu đối với cán bộ, công nhân ngành giao thông vận tải trong giai đoạn công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập hiện nay	22
1.3.1. Phát triển giao thông vận tải trong giai đoạn hiện nay	22
1.3.2. Yêu cầu nhân cách người tham gia xây dựng giao thông vận tải	24
1.4. vai trò của trường trong việc đào tạo cán bộ cho ngành giao thông vận tải	26
4.1.1. Vai trò của giao thông vận tải đối với công nghiệp hóa, hiện đại hóa.	26
1.4.2. Phát triển giao thông vận tải cần một đội ngũ cán bộ kỹ thuật có trình độ cao	27
1.4.3. Giáo dục, đào tạo nguồn nhân lực ngành giao thông vận tải góp phần quan trọng trong việc phát triển nguồn nhân lực cho ngành giao	27

thông vận tải	
1.5. Những yêu cầu mới về năng lực và phẩm chất của người giảng viên trường Cao đẳng nghề đường sắt	28
1.5.1. Chuẩn giảng viên Trường cao đẳng nghề đường sắt	28
1.5.2. Những yêu cầu đặc thù đối với giảng viên Trường cao đẳng nghề đường sắt	34
1.6. Đổi mới phát triển đội ngũ giảng viên ngang tầm với yêu cầu đào tạo là một đòi hỏi khách quan	34
Chương 2: THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG NGHỀ ĐƯỜNG SẮT	
2.1. Giới thiệu sơ lược về trường Cao đẳng nghề Đường sắt	36
2.1.1. Lịch sử hình thành và phát triển trường Cao Đẳng nghề Đường sắt Việt Nam	36
2.1.2. Cơ cấu tổ chức của trường Cao Đẳng nghề Đường sắt Việt Nam	39
2.1.3. Hoạt động đào tạo của trường Cao Đẳng nghề Đường sắt Việt Nam	40
2.1.4. Nhiệm vụ của trường trước yêu cầu mới	41
2.1.5. Thực trạng các điều kiện thực hiện các yêu cầu mới	42
2.2. Khảo sát đánh giá thực trạng đội ngũ giảng viên trường Cao Đẳng nghề Đường sắt Việt Nam	42
2.2.1. Số lượng giảng viên	43
2.2.2. Thực trạng cơ cấu đội ngũ giảng viên (theo các lĩnh vực chuyên môn)	44
2.2.3. Đánh giá về chất lượng của giảng viên so với yêu cầu phát triển nhà trường	45
2.2.3.1. Về kiến thức chuyên môn	46
2.2.3.2. Về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống	48
2.2.3.3. Năng lực sư phạm dạy nghề	49
2.2.4. Nhận xét chung về thực trạng	50
2.3. Nhận thức của cán bộ, giảng viên trong trường Cao đẳng nghề đường sắt	53
2.3.1. Công tác tào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng viên	53
2.3.2. Công tác xây dựng các chính sách phát triển ĐNGV trường CĐN ĐS	56
2.3.3. Thực trạng về xây dựng đội ngũ giảng viên trường CĐN Đường sắt	58
2.3.4. Công tác đánh giá, xếp loại	59

2.3.5. Nhận thức của cán bộ quản lý và GV về công tác phát triển ĐNGV	62
2.4. Biện pháp phát triển ĐNGV trường Cao đẳng Nghề đường sắt	63
2.4.1. Kế hoạch tổng thể phát triển đội ngũ giảng viên	63
2.4.2. Những định hướng của nhà trường nhằm phát triển đội ngũ giảng viên trong những năm tới	64
Chương 3 BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN TRƯỜNG CAO ĐẲNG NGHỀ ĐƯỜNG SẮT ĐẾN NĂM 2020	
3.1. Một số nguyên tắc xây dựng biện pháp phát triển đội ngũ giảng viên của trường Cao đẳng nghề đường sắt	66
3.1.1. Căn cứ định hướng phát triển ngành đường sắt đến năm 2020 và định hướng phát triển của nhà trường	66
3.1.2. Những vấn đề đặt ra cho công tác phát triển của Trường Cao đẳng nghề Đường sắt đến năm 2020	67
3.2. Biện pháp chủ yếu phát triển đội ngũ giảng viên của trường Cao đẳng nghề đường sắt đến năm 2020	68
3.2.1. Xây dựng kế hoạch phát triển đội ngũ giảng viên về số lượng	68
3.2.1.1. Dự báo phát triển ĐNGV	69
3.2.1.2. Xây dựng quy hoạch ĐNGV	70
3.2.1.3. Kế hoạch hóa công tác tuyển dụng	70
3.2.2. Xây dựng chương trình bồi dưỡng toàn diện nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên	72
3.2.2.1. Xây dựng giảng viên trường Cao đẳng Nghề đường sắt	72
3.2.2.2. Xây dựng nội dung, biện pháp bồi dưỡng trình độ chuyên môn cho đội ngũ giảng viên	73
3.2.2.3. Thường xuyên bồi dưỡng năng lực sư phạm cho ĐNGV	75
3.2.2.4. Thường xuyên thực hiện giáo dục chính trị tư tưởng, rèn luyện đạo đức nghề nghiệp của người giảng viên, đẩy mạnh cuộc vận động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh	76
3.2.3. Sắp xếp hợp lý cơ cấu đội ngũ giảng viên	77
3.2.4. Liên kết trong đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ đội ngũ giảng viên	78
3.2.5. Điều chỉnh và ban hành các văn bản, quy định nhà trường (quy định	79

nội bộ) phù hợp với thực tế, cải thiện chế độ đãi ngộ, tạo điều kiện khuyến khích tự học, bồi dưỡng nghiệp vụ chuyên môn cho giảng viên	
3.2.6. Bổ sung, nâng cấp hiện đại hóa cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ cho công tác đào tạo	81
3.2.7. Xây dựng văn hóa nhà trường tạo ra một phong trào học tập, rèn luyện của thầy và trò	82
3.3. Điều kiện để thực hiện các biện pháp phát triển đội ngũ giảng viên của trường Cao đẳng nghề đường sắt đến năm 2020	83
3.4. Kiểm chứng sự nhận thức về tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp	84
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	86
1. Kết luận	87
2. Khuyến nghị	
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	89
PHỤ LỤC	

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Giao thông vận tải nói chung, giao thông vận tải Đường sắt nói riêng có vai trò quan trọng trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước nên được ưu tiên và phát triển; Trong thời kỳ đổi mới, vai trò của nó càng trở lên quan trọng, được coi như là một trong những điều kiện tiên quyết để phát triển kinh tế - Xã hội. Khi Việt Nam bắt đầu công cuộc đổi mới nền kinh tế theo kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa; Khi Việt Nam đã hội nhập với Tổ chức thương mại thế giới (WTO) thì vai trò của giao thông vận tải càng trở lên quan trọng hơn bao giờ hết. Nhận thức rõ điều đó, Đảng và nhà nước ta luôn có chủ trương ưu tiên đầu tư phát triển giao thông vận tải, đáp ứng yêu cầu phát triển đi trước một bước, tạo tiền đề thúc đẩy kinh tế phát triển để Việt Nam trở thành một nước công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Tại Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IX đã khẳng định “Phát triển giáo dục và đào tạo là một trong những động lực quan trọng thúc đẩy sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, là điều kiện phát huy nguồn lực con người, yếu tố cơ bản để phát triển xã hội, tăng trưởng kinh tế nhanh và bền vững”.

Vấn đề Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ X một lần nữa nêu rõ: ” Ưu tiên hàng đầu cho việc nâng cao chất lượng dạy và học. Đổi mới chương trình, nội dung, phương pháp dạy và học, nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên và tăng cường cơ sở vật chất của nhà trường, phát huy khả năng sáng tạo và độc lập suy nghĩ của học sinh, sinh viên.

Đứng trước yêu cầu đó Trường Cao đẳng Đường sắt Việt Nam luôn nhận thức rõ về sự tiến bộ vượt bậc của khoa học, công nghệ nói chung, khoa học công nghệ trong lĩnh vực giao thông vận tải nói riêng của các nước trong khu vực và trên thế giới. Đồng thời nắm rõ định hướng chiến lược phát triển Đường sắt Việt Nam đặc biệt là Quyết định chiến lược phát triển giao thông vận tải đường sắt Việt Nam đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2050 đã được Thủ Tướng Chính phủ phê duyệt ngày 20-11-2008 đã xác định vị trí quan trọng của giao thông vận tải đường sắt với sự phát triển của nền kinh tế, xã hội đáp ứng

nhiệm vụ chính trị của đất nước. “ Nhà nước tập trung phát triển kết cấu hạ tầng Đường sắt quốc gia, khởi công đầu tư xây dựng mới, nâng cấp một số tuyến đường sắt trọng yếu như tuyến cao tốc Bắc- Nam, tuyến Lào Cai- Hà Nội- Hải Phòng và Hà Nội - Đồng Đăng thuộc chương trình hai hành lang một vành đai kinh tế Việt - Trung”, phát triển GTVT bánh sắt tại các đô thị, Đường sắt nội - ngoại ô với những chính sách và giải pháp rất cụ thể về tổ chức, thể chế; về phát triển nguồn nhân lực, về khoa học công nghệ và những vấn đề về hợp tác quốc tế.

“Đến năm 2020: Xây dựng đường sắt Việt Nam chính quy, văn hóa, hiện đại, phát triển bền vững, an toàn và bảo vệ môi trường. Hoàn thành và đưa vào khai thác một số đoạn đường cao tốc trên trục Bắc- Nam, đường sắt cận cao tốc trên hành lang Lào Cai - Hà Nội- Hải Phòng và Hà Nội- Đồng Đăng”.

Đáp ứng với các yêu cầu đó, Trường Cao đẳng nghề đường sắt có vai trò đặc biệt trong việc nâng cao chất lượng đội ngũ lao động của ngành, trong đó đội ngũ nhà giáo đóng vai trò quan trọng trong việc đào tạo nhân lực phục vụ cho sự nghiệp xây dựng và phát triển giao thông vận tải đường sắt; Trường đã tiến hành các bước xây dựng chiến lược phát triển trường trở thành trường Đại học Đường sắt nhằm đào tạo nguồn nhân lực cho tương lai mà trực tiếp là phục vụ chiến lược phát triển giao thông vận tải đường sắt theo chiến lược phát triển và những dự án phát triển.

Xuất phát từ những cơ sở lý luận và thực tiễn trên mà tác giả chọn đề tài: ***“Biện pháp phát triển đội ngũ giảng viên của Trường Cao đẳng nghề Đường sắt đến năm 2020”***

2. Mục đích nghiên cứu

Đề xuất các biện pháp phát triển đội ngũ giảng viên của Trường Cao đẳng nghề đường sắt đáp ứng với chiến lược phát triển giao thông vận tải đường sắt Việt Nam đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2050.

3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu

3.1. Khách thể nghiên cứu

Đội ngũ giảng viên Trường Cao đẳng nghề Đường sắt

3.2. Đối tượng nghiên cứu

Biện pháp phát triển đội ngũ giảng viên Trường Cao đẳng nghề Đường sắt đáp ứng với chiến lược phát triển giao thông vận tải đường sắt Việt Nam đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2050.

4. Nhiệm vụ nghiên cứu

- Hệ thống hóa cơ sở lý luận liên quan đến vấn đề phát triển đội ngũ giảng viên Trường Cao đẳng nghề;
- Đánh giá thực trạng đội ngũ giảng viên hiện nay của Trường Cao đẳng nghề Đường sắt trong giai đoạn vừa qua;
- Đề xuất những biện pháp phát triển đội ngũ giảng viên Trường Cao đẳng nghề Đường sắt đáp ứng với chiến lược phát triển giao thông vận tải đường sắt Việt Nam đến năm 2020.

5. Giả thuyết khoa học

Nếu thực hiện đồng bộ các biện pháp tác động vào các thành tố cấu trúc của đội ngũ giảng viên trường Cao đẳng nghề Đường sắt phù hợp với thực tiễn của nhà trường sẽ phát triển được đội ngũ này đáp ứng với chiến lược phát triển giao thông vận tải đường sắt Việt Nam đến năm 2020.

6. Phạm vi nghiên cứu

- Nghiên cứu khảo sát được tiến hành tại Trường Cao đẳng nghề Đường sắt;
- Đề tài được thực hiện từ tháng 9 năm 2010 đến tháng 9 năm 2011;
- Đề tài tập trung nghiên cứu về công tác phát triển đội ngũ giảng viên Trường Cao đẳng nghề Đường sắt.

7. Phương pháp nghiên cứu

7.1. Nhóm phương pháp nghiên cứu lý luận

Sử dụng các phương pháp: phân tích, tổng hợp, hệ thống hóa, khái quát hóa để xây dựng khung lý thuyết và các khái niệm công cụ của đề tài

7.2. Nhóm phương pháp nghiên cứu thực tiễn

- Điều tra bằng phiếu hỏi
- Tọa đàm, đối thoại
- Quan sát
- Nghiên cứu sản phẩm
- Phương pháp chuyên gia

7.3. Nhóm phương pháp xử lý thông tin

Sử dụng phương pháp thống kê để xử lý các kết quả nghiên cứu thu được

8. Cái mới của luận văn

- Ý nghĩa lí luận: Luận văn hệ thống hóa những vấn đề lý luận liên quan đến phát triển đội ngũ giảng viên Trường Cao đẳng nghề Đường sắt đáp ứng với chiến lược phát triển giao thông vận tải đường sắt Việt Nam đến năm 2020.

- Ý nghĩa thực tiễn: Giúp cho Ban giám hiệu Trường Cao đẳng nghề Đường sắt vận dụng các biện pháp phát triển đội ngũ giảng viên Trường Cao đẳng nghề Đường sắt đáp ứng với chiến lược phát triển giao thông vận tải đường sắt Việt Nam; Đi tắt đón đầu phục vụ cho chiến lược phát triển ngành giao thông vận tải Đường sắt đến năm 2020 và tầm nhìn 2050 đã được Thủ Tướng Chính phủ phê duyệt ngày 20-11-2008.

9. Cấu trúc luận văn

Ngoài phần mở đầu, kết luận, khuyến nghị và các tài liệu tham khảo, luận văn được trình bày trong 3 chương.

Chương 1: Cơ sở lý luận của việc phát triển đội ngũ giảng viên trường Cao đẳng nghề đường sắt

Chương 2: Thực trạng phát triển đội ngũ giảng viên trường Cao đẳng nghề đường sắt

Chương 3: Biện pháp phát triển đội ngũ giảng viên trường Cao đẳng nghề Đường sắt đến năm 2020.

Chương 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA VIỆC PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ GIÁNG VIÊN TRƯỜNG CAO ĐẲNG NGHỀ

1.1. Các khái niệm công cụ nghiên cứu của đề tài

1.1.1. Quản lý

Hoạt động quản lý bắt nguồn từ sự phân công, hợp tác lao động, chính sự phân công hợp tác lao động nhằm đạt được hiệu quả nhiều hơn, năng suất cao hơn trong công việc đòi hỏi phải có sự chỉ huy, phối hợp, điều hành, kiểm tra, chỉnh lý... phải có người đứng đầu. Đây là hoạt động để người thủ trưởng phối hợp nỗ lực của các thành viên trong nhóm, trong cộng đồng, trong tổ chức nhằm đạt được mục tiêu đề ra. Nói đến hoạt động này không thể không nói đến ý tưởng sâu sắc của K.Marx “Một nghệ sỹ vĩ cầm thì tự điều khiển mình còn dàn nhạc cần có nhạc trưởng”.

Quản lý là một loại hình hoạt động xã hội vô cùng quan trọng của con người trong cộng đồng nhằm mục đích thực hiện các mục tiêu mà tổ chức hoặc xã hội đặt ra. Khái niệm quản lý cùng với sự phát triển của tri thức nhân loại, khi các hoạt động của xã hội loài người còn khá đơn giản, thì việc quản lý được thực hiện theo kinh nghiệm với sự linh hoạt nhạy bén của người đứng đầu tổ chức. Xã hội loài người phát triển thì công tác quản lý, kinh nghiệm của người đứng đầu càng phải đa dạng và phong phú hơn. Điều này đồng nghĩa với việc khái niệm quản lý được xây dựng trên cơ sở các hoạt động thực tiễn và phát triển ngày càng hoàn thiện hơn.

Mọi hoạt động trong xã hội đều cần đến quản lý. Ngày nay quản lý không còn đơn giản bằng kinh nghiệm, mà quản lý được xác định vừa là khoa học, vừa là nghệ thuật trong việc điều khiển một hệ thống xã hội ở tầm vĩ mô và vi mô. Quản lý có vai trò quyết định tới sự thành công hay thất bại trong nhiều lĩnh vực như: Kinh tế, chính trị, văn hóa xã hội...

Nói đến quản lý là nói đến công tác tổ chức, xây dựng tổ chức, điều phối tổ chức, phải phát triển tổ chức...nếu không thì quản lý không có mục tiêu, không vận động tiến tới mục tiêu. Một tổ chức không có quản lý thì sẽ là tổ chức